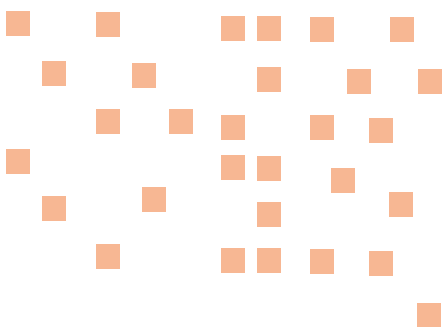

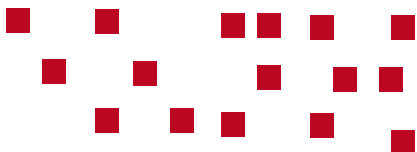
KOMORY

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej**

**DPU-WIKP-424/431/2024
04.11.2024**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa na Komorach.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: ponad 900 tys. (dane z 2024 r.).^[1]

Skład etniczny: Antalote, Cafre, Makoa, Oimatsaha, Sakalava. Większość ludności to ludność napływowa: potomkowie Arabów, Persów, Indonezyjczyków, Afrykanów i Hindusów oraz Europejczyków, którzy osiedlili się na wyspach między VIII a XIX wiekiem, kiedy służyły one jako regionalne centrum handlowe.^{[2][3]}

Skład religijny: Muzułmanie sunnici 98,1%, inni (w tym szyici, katolicy, świadkowie Jehowy, protestanci) 2%.^[4]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Komory ogłosiły niepodległość od Francji w dniu 6 lipca 1975 r. Pierwszym prezydentem został A. Abdallah (obalony w sierpniu 1975 r.). Dnia 1 stycznia 1976 r. Francja uznała niepodległość Komorów (jednak wyspa Majotta nadal pozostała francuska). Aktualnie Komory są republiką. Trzy główne wyspy państwa – Wielki Komor (Njazidja), Mohéli (Mwali) oraz Anjouan (Nzwami) – tworzą rodzaj konfederacji.^{[5][6]}

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Pod względem administracyjnym Komory dzielą się na 3 wyspy: Anjouan (Ndzuwani), Grande Comore (N'gazidja), Moheli (Mwali).^[7]

¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

² Państwowy Instytut Wydawniczy PWN, Komory. Ludność. <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Komory-Ludnosc;4574517.html>

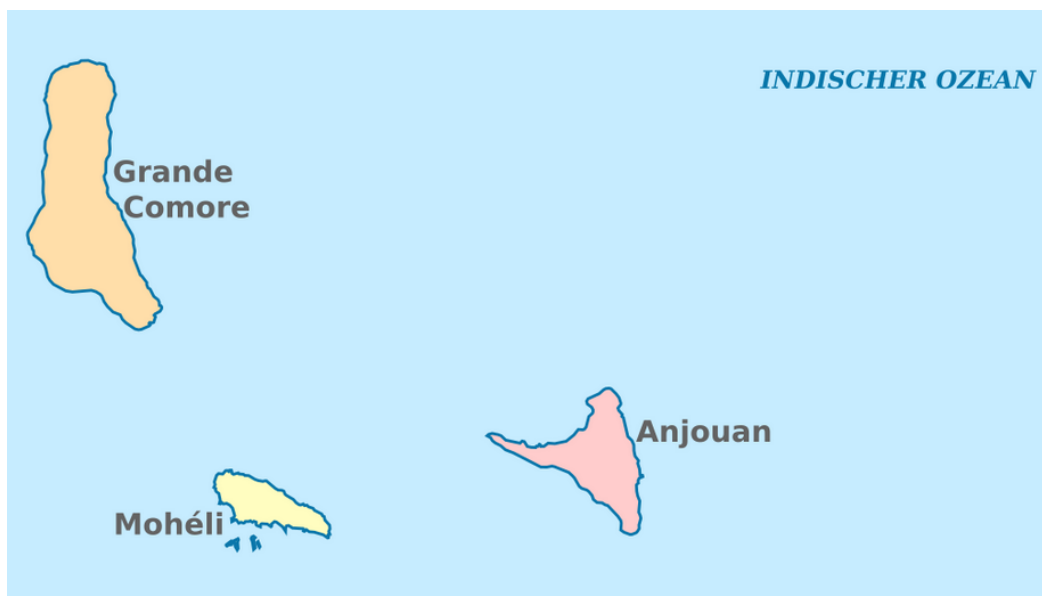
³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

⁵ Państwowy Instytut Wydawniczy PWN, Komory. Ludność. <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Komory-Ludnosc;4574517.html>

⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

Mapa. Wyspy Komory. (źródło: Wikipedia Commons)^[8]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Władza wykonawcza jest sprawowana przez prezydenta, który jest jednocześnie głową państwa i szefem rządu. Prezydent wybierany jest bezpośrednio zwykłą większością głosów w głosowaniu powszechnym w 2 turach na 5-letnią kadencję (z możliwością kandydowania na drugą kadencję).^[9]

Ostatnie wybory prezydenckie odbyły się 14 stycznia 2024 r. Wygrał je **AZALI Assoumani**, który zdobył 63% głosów.^[10] Assoumani pokonał w wyborach pięciu innych kandydatów.^[11] Drugie miejsce zajął SALIM ISSA Abdallah zdobywając 20.3% poparcia. AZALI Assoumani pełni funkcję prezydenta Komorów od dnia 26 maja 2016 r.^[12]

Kolejne wybory prezydenckie przewidziane są na 2029 r.^[13]

Rząd i premier. Prezydent jest szefem rządu. Rada Ministrów powoływana jest przez prezydenta.^[14]

⁸ Wikipedia, Podział administracyjny Komor, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Comoros_administrative_divisions_-_de_-_colored.svg

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

¹⁰ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

¹¹ Reuters, One dead, at least 25 injured in Comoros protests over president's re-election, 18.01.2024, <https://www.reuters.com/world/africa/night-curfew-imposed-comoros-after-presidents-re-election-sparks-protests-2024-01-18/>

¹² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

¹³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

¹⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

Parlament i wybory parlamentarne. Władzę ustawodawczą sprawuje jednoizbowe Zgromadzenie Związku, w skład którego wchodzi 33 deputowanych wybieranych na 5-letnią kadencję (24 członków wybieranych jest bezpośrednio bezwzględną większością głosów w 2 turach w razie potrzeby i 9 członków wybieranych pośrednio przez 3 zgromadzenia wyspiarskie).^[15]

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się 19 stycznia i 23 lutego 2020 r. Wygrała je partia prezydenta Azali Assoumani – **Konwencja Odnowy Komorów**, zdobywając 17 z 24 mandatów parlamentarnych.^[16]

Międzynarodowi obserwatorzy ocenili wybory parlamentarne w 2020 r. za ogólnie wolne i uczciwe, chociaż opozycja zbojkotowała je i nie uznała ich wyników.^[17]

Kolejne wybory parlamentarne przewidziane są na 2025 r.^[18]

SYSTEM PRAWNY

Na Komorach obowiązuje mieszany system prawny islamskiego prawa religijnego, prawa cywilnego, wzorowanego na systemie francuskim i prawa zwyczajowego.^[19]

KARA ŚMIERCI

Przepisy prawne Komorów przewidują karę śmierci, jednak według najnowszego raportu Amnesty International z 2024 r., w 2023 r. sądy tego kraju nie orzekły ani jednego wyroku śmierci.^{[20][21]}

Według ogólnodostępnych źródeł informacji kara śmierci nie została na Komorach wykonana od 1997 r.^[22]

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 29.11.2022, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

¹⁶ Aljazeera, Comoros president's party wins poll boycotted by opposition, 21.01.2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/1/21/comoros-presidents-party-wins-poll-boycotted-by-opposition>

¹⁷ USDOS (US Department of State), 2021 Country Reports on Human Rights Practices: Comoros, <https://www.state.gov/reports/2021-country-reports-on-human-rights-practices/comoros/>

¹⁸ Aljazeera, Comoros president's party wins poll boycotted by opposition, 21.01.2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/1/21/comoros-presidents-party-wins-poll-boycotted-by-opposition>

¹⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

²⁰ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023 [ACT 50/7952/2024], <https://www.ecoi.net/en/document/2110112.html>

²¹ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2073393.html>

²² World Coalition Against the Death Penalty, Comoros, <https://worldcoalition.org/pays/comoros/>

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Aktualnie do głównych zadań sił bezpieczeństwa Komorów (**Narodowej Armii Rozwoju** fr. **l'Armee Nationale de Developpement**) należą działania poszukiwawczo-ratownicze oraz utrzymanie bezpieczeństwa wewnętrznego kraju.^[23]

W dniu 27 września 2010 r. Francja i Związek Komorów podpisały umowę o partnerstwie obronnym mającą na celu rozwój zdolności sił zbrojnych Komorów i współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego.^[24] Francja utrzymuje małą bazę morską i kontyngent Legii Cudzoziemskiej na sąsiedniej wyspie Majotta (2023).^[25]

Na Komorach nie toczą się aktualnie działania zbrojne. Nie działają też nielegalne ugrupowania zbrojne. Według danych **Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)**, w 2022 r. doszło na Komorach do ok. 27 różnego rodzaju incydentów związanych z bezpieczeństwem, w których śmierć poniosły 2 osoby (funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa, bojowników i cywili), w 2023 r. – 39 (zginęła 1 osoba), a w pierwszym półroczu 2024 r. – 51 incydentów bezpieczeństwa, w których zginęły 2 osoby.^[26]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Brak jest informacji, aby aktualnie na Komorach obowiązywało ustawodawstwo specjalne.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

Według danych ACLED, w 2022 r. na Komorach w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosło 2 cywilów, w 2023 r. 1 osoba, natomiast w pierwszej połowie 2024 r. 2 cywilów. Dwie z tych osób zginęły w wyniku przemocy tłumy, jedna w trakcie protestów, natomiast dwie pozostałe – nadużycia siły przez członków służb bezpieczeństwa.^[27]

²³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 29/11/2022, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

²⁴ Ministère de L'Europe et des Affaires Etrangères, France Diplomacy, France and Comoros, <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/country-files/comoros-islands/france-and-comoros-65119/>

²⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 29/11/2022, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>

²⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, Civilians, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

Od początku 2022 r. do lipca 2024 r. na Komorach nie odnotowano tego typu działań.^[28]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

Od początku 2022 r. do lipca 2024 r. na Komorach nie odnotowano tego typu działań.^[29]

DZIAŁANIA ODWETOWE

Od początku 2022 r. do lipca 2024 r. na Komorach nie odnotowano tego typu działań.^[30]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Na Komorach nie odnotowano zagrożeń humanitarnych, wynikających ze względów bezpieczeństwa.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

Od stycznia 2022 r. do lipca 2024 r. na Komorach nie odnotowano zamachów terrorystycznych.^[31]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W okresie od stycznia 2022 r. do lipca 2024 r. odnotowano 4 przypadki pozaprawnych zabójstw na Komorach. Dwie osoby zginęły w wyniku nadużycia siły przez funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa (w 2023 r. oraz 2024 r.). Dwie kolejne (oba przypadki miały miejsce w 2022 r.) w wyniku przemocy tłumu.^[32]

²⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, Civilians, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, Civilians, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, Civilians, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, Civilians, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W okresie od stycznia 2022 r. do lipca 2024 r. na Komorach odbyło się 51 protestów (w tym 8 z interwencją sił bezpieczeństwa).^[33]

W styczniu 2024 r. jedna osoba zginęła w wyniku postrzału w głowę, a co najmniej 25 zostało rannych podczas gwałtownych protestów, które wybuchły po reelekcji prezydenta Komorów Azali Assoumaniego.^{[34][35]} W trakcie demonstracji doszło ponadto do dewastacji, plądrowanie i spalania budynków w stolicy.^[36]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Poważnym problemem na Komorach jest handel ludźmi. Komory są krajem pochodzenia i punktem tranzytowym ofiar wyzysku seksualnego i wyzysku w pracy będąc częścią szlaku handlu ludźmi z Afryki Wschodniej do Zatoki Perskiej. Obywatele Komorów, w tym dzieci, mogą być poddawani pracy przymusowej na wyspie Majotta, która jest departamentem zamorskim Francji, w rolnictwie, budownictwie i pracy domowej. Dzieci wiejskie są szczególnie narażone na wyzysk, molestowanie, handel ludźmi w celach seksualnych i pracą przymusową, ponieważ migrują do obszarów miejskich w poszukiwaniu lepszych perspektyw.^[37]

Komory nadal są niedużym rynkiem docelowym dla heroiny, ale ich rola jako punktu tranzytowego narkotyku zyskała na znaczeniu na szlakach Afryka–Azja, dzięki bliskości ośrodków redystrybucyjnych, takich jak Madagaskar. Głównymi miejscami przeznaczenia heroiny przewożonej tranzytem przez Komory są kraje Afryki oraz, w mniejszym stopniu, Europa i Ameryka Północna.^[38]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Konstytucja i prawo zapewniają swobodę przemieszczania się wewnętrznego i podróży zagranicznych, a władze kraju generalnie przestrzegają tego prawa.^[39]

³³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, Civilians, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁵ Reuters, One dead, at least 25 injured in Comoros protests over president's re-election, 18.01.2024, <https://www.reuters.com/world/africa/night-curfew-imposed-comoros-after-presidents-re-election-sparks-protests-2024-01-18/>

³⁶ BBC, Comoros election: Internet cut after protests, 19.01.2024, <https://www.bbc.com/news/world-africa-68027892>

³⁷ Global Organized Crime Index, Comoros, <https://ocindex.net/country/comoros>

³⁸ Global Organized Crime Index, Comoros, <https://ocindex.net/country/comoros>

³⁹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Comoros, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/comoros/>

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Wyspa Ngazidja przyjmuje największą liczbę migrantów wewnętrznych. Najpopularniejszymi regionami dla migrantów wewnętrznych są regiony Moroni (wyspa Ngazidja), Mutsamudu (wyspa Anjouan), Fomboni (wyspa Meheli) i Bambao (wyspa Anjouan).^[40]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Na Komorach nie odnotowuje się wewnętrznych przesiedleń.^[41]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

W ogólnodostępnych źródłach informacji brak jest wzmianek na temat uchodźców z Komorów przebywających w krajach ościennych.

PODSUMOWANIE

Komory są republiką. Jakkolwiek prawo Komorów przewiduje karę śmierci, nie jest ona wykonywana.

Na terenie kraju nie toczy się konflikt zbrojny, a ludność cywilna nie jest celem ataków.

Na Komorach nie odnotowuje się wewnętrznych ani zagranicznych przymusowych przesiedleń.

⁴⁰ Integral Human Development, Comoros, <https://migrants-refugees.va/country-profile/comoros/>

⁴¹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Comoros, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/comoros/>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. Aljazeera, Comoros president's party wins poll boycotted by opposition, 21/01/2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/1/21/comoros-presidents-party-wins-poll-boycotted-by-opposition>
2. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023 [ACT 50/7952/2024], <https://www.ecoi.net/en/document/2110112.html>
3. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>
4. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Comoros, Civilians, admin1, 01.01.2022-30.06.2024, dane pobrano 23.07.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>
5. BBC, Comoros election: Internet cut after protests, 19.01.2024, <https://www.bbc.com/news/world-africa-68027892>
6. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Comoros, 29/11/2022, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/comoros/>
7. Global Organized Crime Index, Comoros, <https://ocindex.net/country/comoros>
8. Integral Human Development, Comoros, <https://migrants-refugees.va/country-profile/comoros/>
9. Ministere de L'Europe et des Affaires Etrangeres, France Diplomacy, France and Comoros, <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/country-files/comoros-islands/france-and-comoros-65119/>
10. Państwowy Instytut Wydawniczy PWN, Komory. Ludność. <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Komory-Ludnosc;4574517.html>
11. Reuters, One dead, at least 25 injured in Comoros protests over president's re-election, 18.01.2024, <https://www.reuters.com/world/africa/night-curfew-imposed-comoros-after-presidents-re-election-sparks-protests-2024-01-18/>
12. USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Comoros, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/comoros/>
13. Wikipedia, Podział administracyjny Komor, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Comoros_administrative_divisions_-_de_-_colored.svg
14. World Coalition Against the Death Penalty, Comoros, <https://worldcoalition.org/pays/comoros/>